

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai	
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie	
1.3 Departamentul	Istorie Modernă, Arhivistică și Etnologie	
1.4 Domeniul de studii	Studii Culturale	
1.5 Ciclul de studii	Licență	
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Etnologie/ Licențiat în studii culturale	

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	HLR5402 Literatura populară						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Ariadna-Eleonora Sava						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Ariadna-Eleonora Sava						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	3	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	125	Din care: 3.5 curs	100	3.6 seminar/laborator	25
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					43
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					10
Alte activități:					2
3.7 Total ore studiu individual	125				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu
4.2 de competențe	• Nu

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Sală de curs
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Sală de seminar

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea aparatului conceptual și metodologic de bază al folcloristicii în interpretarea textului folcloric. • Relaționarea textelor literaturii populare cu contextele diverse (performative, sociale, culturale, istorice etc.) • Operarea cu tehnicile de analiză textuală și contextuală • Abordarea din diverse perspective interpretative a unui text literar precum și aplicarea conceptelor și metodelor etnologiei și antropologiei culturale în investigarea fenomenelor de cultură populară. • Elaborarea unui discurs oral/scriș complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic, pe o temă de folclor.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea componentelor domeniului studii culturale/ etnologie în deplină concordanță cu etica profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a utiliza aparatul conceptual și metodologic de bază al folcloristicii, precum și capacitatea de integrare a contribuțiilor altor discipline sociale și umaniste într-o abordare interdisciplinară, riguroasă logic și conceptual, a literaturii populare românești.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Capacitatea de a încadra teoretic și de a interpreta în mod științific textele folclorice • Construirea unei perspective analitice coerente și relevante asupra literaturii populare românești • Capacitatea de a înțelege funcțiile literaturii populare în contextele reale socio-culturale ale existenței sale • Capacitatea de a aplica conceptele și datele însușite în interpretarea unui text folcloric • Însușirea unui limbaj de specialitate corect.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv. Prezentarea cerințelor disciplinei, a tematicii cursului, bibliografiei, organizării activității semestriale și a examinării finale.	Prelegerea interactivă.	
2. Folclorul – parte integrantă a culturii populare. Conceptul de cultură. Componentele culturii populare. Relația cultură populară – folclor.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
3. Coordonate ale gândirii folclorice: gândirea mitică, viziunea magică, logica simbolică. Mit, rit, text folcloric.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
4. Dinamismul folclorului. Caracterele specifice ale literaturii populare și consecințele asupra textului folcloric.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
5. Categoriile folclorului literar. Principii și criterii de delimitare a categoriilor literaturii populare. Relația textului cu contextul situațional (performativ).	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
6. Poezia de ritual și ceremonial. Contextul cultural al poeziei de ritual și ceremonial. Cadrul funcțional al poeziei de ritual și ceremonial.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	

7. Poezia obiceiurilor calendaristice. Prezentare generală. Texte și contexte. Sincretisme culturale și funcționale în poezia obiceiurilor calendaristice.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
8. Poezia riturilor de trecere: naștere, nuntă, înmormântare. Structura unui rit de trecere. Funcții ale poeziei riturilor de trecere. Relațiile dintre text și context.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
9. Poezia riturilor de vindecare/ descântecelelor. Componentele riturilor de vindecare și relațiile dintre ele. Funcțiile descântecelelor în contextul riturilor de vindecare. Repere de analiză a descântecelelor.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
10. Literatura aforistică (proverbe, zicători) și enigmatică (ghicitori). Natura contextuală a literaturii aforistice și enigmatice. Funcții specifice ale proverbelor și ghicitorilor.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
11. Epica populară în proză. Povestitul ca act și povestirea ca text. Speciile prozei populare: Basmul, legenda, snoava, povestirea.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
12. Epica populară în versuri. Cântecelele epic propriu-zis și balada nuvelistică. Particularități structural-funcționale, distribuție zonală, moduri de interpretare.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
13. Speciile liricii populare: cântecul de leagăn, doina, cântecul propriu-zis, strigătura. Imagini, simboluri, structuri stilistice specifice liricii populare românești.	Prelegerea interactivă, analiza de text.	
14. Sistematizarea cunoștințelor. Pregătirea examenului.	Expunerea, dialogul.	
Bibliografie		
1. Birlea, Ovidiu, <i>Folclorul românesc</i> , vol. I – II, București, Editura Minerva, 1981 (vol. I), 1983 (vol. II)		
2. Bronner, Simon J., <i>The Meaning of Folklore</i> , Utah State University Press, 2007		
3. Constantinescu, Nicolae – Frunteletă, Ioana, <i>Folclor</i> , București, Ministerul Educației și Cercetării, 2006		
4. Dundes, Alan, <i>Interpreting Folklore</i> , Indiana University Press, 1980		
5. Eretescu, Constantin, <i>Folclorul literar al românilor. O privire contemporană</i> , București, Compania, 2004		
6. Oring, Elliott, <i>Folk Groups and Folklore Genres: An Introduction</i> , Utah State University Press, 1986		
7. Kligman, Gail, <i>Nunta mortului: ritual, poetică și cultură populară în Transilvania</i> , Traducere de Mircea Boari, Runa Petringenu, Georgiana Fârnoagă, West Paul Barbu, Iași, Polirom, 2005		
8. Nișcov, Viorica, <i>A fost de unde n-a fost. Basmul popular românesc: excurs critic și texte comentate</i> , București, Humanitas, 1996;		
9. Pop, Mihai – Ruxăndoiu Pavel, <i>Folclor literar românesc</i> , Ediția a II-a, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978		
10. Pop, Mihai, <i>Obiceiuri tradiționale românești</i> , Ediție revăzută, note și postfață de Rodica Zane, București, Univers, 1999		
11. Pop, Mihai, <i>Folclor românesc</i> , vol. I – III, Ediție îngrijită de Nicolae Constantinescu și Alexandru Dobre, București, Grai și Suflet – Cultura Națională, 1998		
12. Sims, Martha – Stephens, Martine, <i>Living Folklore. An Introduction to the Study of People and Their Traditions</i> , Utah State University Press, 2005.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Organizarea activității. Prezentarea tematicii, a bibliografiei, a metodelor de lucru.	Expunerea, dialogul.	
2. Conceptul de folclor – privire diacronică, analiză contextuală, pe epoci istorice/ curente culturale. Relația cu nivelul ideologic și politic. Mizele politice ale folcloristicii.	Analiza de texte teoretice, brainstormingul, întrebarea euristică.	
3. Mit și mitologie. Definiții generale. Note constitutive ale mitului.	Analiza de texte teoretice, întrebarea euristică, explicația.	
4. Ritul: definiții și tipologii. Caracteristici generale. Tipologia riturilor. Ritul și obișnuințele, eticheta, ritualizarea.	Analiza de texte teoretice, conversația, explicația.	
5. Grupul creator de folclor. Dubla dependență contextuală a folclorului.	Analiza de texte teoretice, întrebarea euristică, explicația.	
6. Mutații funcționale în cadrul poeziei de ritual și	Analiza de texte,	

ceremonial.	brainstormingul.	
7. Poezia obiceiurilor de iarnă: colindele, Pluguorul.	Analiza de texte folclorice, conversația, explicația.	
8. Poezia obiceiurilor familiale: națtere, nuntă, înmormântare.	Analiza de texte folclorice, întrebarea euristică, brainstormingul.	
9. Structuri magice tradiționale: descântecetele – tipologie, structură, analiză.	Analiza de texte folclorice.	
10. Tipuri structurale de proverbe și ghicitori.	Analiza de texte folclorice, întrebarea euristică, explicația.	
11. Fenomenul povestitului în culturile folclorice.	Analiza de texte folclorice, brainstormingul.	
12. Basmul – clasificare, structură, funcții, simboluri, contexte.	Analiza de texte folclorice, întrebarea euristică.	
13. Stereotipia basmului.	Analiza de texte folclorice, brainstormingul.	
14. Concluzii. Pregătire pentru examen.	Analiza de text. Conversația. Explicația.	

Bibliografie:

- Ben Amos, Dan, *Toward a Definition of Folklore in Context*, în „The Journal of American Folklore”, vol. 84, nr. 331, ian. – mart. 1971, pp. 3 – 15, <http://www.srs-pr.com/Articles/Toward-a-Definition-of-Folklore.pdf>
- Bîrlea, Ovidiu, *Antologie de proză populară epică*, vol. I – III, București, Ed. Pentru Literatură, 1966
- Bîrlea, Ovidiu, *Mică enciclopedie a poveștilor românești*, București, Ed. științifică și Enciclopedică, 1976
- Ciubotaru, Ion H., *Marea trecere: repere etnologice în ceremonialul funebru din Moldova*, București, Grai și Suflet – Cultura Națională, 1999
- Coman, Mihai, *Introducere în antropologia culturală. Mitul și ritul*, Iași, Polirom, 2008
- Dundes, Alan, *Who are the Folk*, în vol. *Interpreting Folklore*, Indiana University Press, 1980
- Golopenția-Eretescu, Sanda, *Limba descântecelor românești*, București, Ed. Academiei, 2007
- Marian, Simion Florea, *Trilogia vieții. Națtarea la români, Nunta la români, Înmormântarea la români*, București, Saeculum Vizual, 2008
- Mesnil, Marianne – Popova, Assia, *Etnologul, între țarpe și balaur. Eseuri de mitologie balcanică*, traducere în limba română de Ana Mihăilescu și Ioana Bot, București, Paideia, 1997
- Propp, Vladimir J., *Rădăcinile istorice ale basmului fantastic*, traducere în limba română de Radu Nicolau și Nicolae Roșianu, București, Univers, 1973
- Propp, Vladimir, *Morfologia basmului*, traducere în limba română de Radu Nicolau și Radu Niculescu, București, Univers, 1970
- Șeuleanu, Ion, *Poezia populară de nuntă*, București, Minerva, 1976
- Teodorescu, G. Dem., *Poezii populare române*, vol. I – III, București, Minerva, 1985
- Van Gennep, Arnold, *Riturile de trecere*, Iași, Polirom, 1996
- Legendele românilor*, ediție îngrijită de Tony Brill, vol. I. *Legendele Cosmosului*, vol. II. *Legendele florei*, vol. III, *Legendele faunei*, București, Ed. Grai și Suflet, 1994;
- Snoava populară românească*, vol. I – IV, ediție îngrijită de Sabina Stroescu, București, Ed. Minerva, 1984 – 1989.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei a fost elaborat pe baza unei bibliografii actualizate, atât din punctul de vedere al etnologiei, cât și, metodologic, din cel al studiilor culturale. Conținutul este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară (Universitatea din București) și din străinătate. Sistematizarea informațiilor, utilizarea metodelor și alegerea exemplelor sunt originale.
- Disciplina furnizează studenților cunoștințele, competențele și abilitățile necesare în acord cu cerințele angajatorilor din domeniul studiilor culturale și din cercetarea etnologică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- Formarea unei viziuni de ansamblu asupra literaturii populare române - Capacitatea de a aplica conceptele teoretice în datele însușite în interpretarea unui text folcloric - Identificarea trăsăturilor specifice ale textelor studiate - Utilizarea unui limbaj științific corect.	Examen scris	50%
10.5 Seminar/laborator	- Identificarea particularităților structurale și funcționale în textele studiate - Operarea cu tehnicile de analiză textuală și contextuală - Însușirea unui limbaj de specialitate corect.	Participarea activă la seminarii Examen scris	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura principalelor texte discutate la curs • Lectura textelor care vor fi analizate la seminar • Capacitatea de a identifica teoriile și curente studiate • Capacitatea de a produce un text științific corect, în domeniul etnologiei. 			